

Sjøslaget

Landets største partier, LO og oljeselskapene presser på for å åpne for boring i Norges mest sårbare havområde. Dagsavisen tok turen til Lofoten og Vesterålen og ble servert et hav av motargumenter.

TEKST OG FOTO: JENS MARIUS SÆTHER

Fiskerne på Andøya har
engasjert seg kraftig i
kampen mot oljeboring.
På bildet: kystfisker
Bjørnar Nicolaisen.

Yngve Larsen og Sissel Baraa ble kjent med hverandre da de engasjerte seg i Folkeaksjonen oljefritt Lofoten, Vesterålen og Senja. I dag bor de sammen på Andenes og bruker mye av fritida på å skape engasjement for kampen mot olje.

Både faren og bestefaren til Yngve Larsen var kystfiskere. Larsen er dypt bekymret for framtida til unge fiskere hvis oljeselskapene slippes til på fiskefeltene.

Årets russepresident ved Sortland videregående skole, Sigrid Bergseng Lakså og leder for AUF i Sortland, Ida Lockert, har engasjert seg i oljedebatten. De er begge sterkt imot oljeboring utenfor Lofoten og Vesterålen.

Oljevennenes kåtskap på Lofoten framstår som gåtefull, ja nesten ubegripelig. Uansett hvor man snur seg, ser man tette stimer med motargumenter.

Utdrag fra kronikken «Serengeti under vann» av Morten A. Strøksnes.

– Hvis vi taper denne kampen ... da har vi tapt vår siste kamp.

Yngve Larsen har snakket rolig og behersket i flere timer. Det nærmer seg midnatt. Idet jeg skal til å gå er det som om noe mørkner i Larsen. Han blir mer intens, mer insisterende. Larsens samboer, Sissel Baraa, er også rasende på det som er i ferd med å skje rett utenfor stuedøra deres.

– Jeg er ikke for voldelige demonstrasjoner, men på et eller annet tidspunkt ser jeg for meg at det kan bli aktuelt med sivil ulydighet. Det er et alvor i denne saken som ikke har gått opp for mange politikere. Jeg synes det er helt vanvittig at noen vil sette de fornybare matressurene våre på spill.

Larsen er kystfisker. Baraa jobber på biblioteket på Andenes. De traff hverandre gjennom Folkeaksjonen oljefritt Lofoten, Vesterålen og Senja. Paret bor på

kanten av et flere tusen meter høyt stup. Du ser det bare ikke fordi stupet ligger under vann. Utenfor Andenes på Andøya er kontinentalsokkelen på sitt smaleste. Det er på kanten av stupet fiskebåtene ligger med sine liner og garn. Det er på kanten av stupet at oljeselskapene vil bore. Om Nordsjøen var en fotballbane, ville havet utenfor Lofoten og Vesterålen være den hvite stripa på kanten av banen, er et annet bilde som er blitt brukt for å vise at oljevirkosomhet i dette havområdet vil føre til arealkonflikter med fiskeriene. «Stripa» går rett gjennom et av verdens viktigste gyteområder.

Fiskerne på Andøya har markert seg kraftig i oljedebatten lokalt. Larsen, som er nestleder i Andøy fiskarlag, mener «petropolitikerne» i Oslo konsekvent styrer unna arealkonflikten med fiskeriene når de snakker om oljeboring i disse områdene. I perioden 2007–2009 ble det skutt seismikk utenfor Andøya. Dette førte til en konflikt med de lokale fiskerne. Det endte med at fiskerne måtte betales for å ligge ved kai. Larsen mener seismikkskytingen har skremt bort seien, og forteller at det i dag er vanskelig å drive

«TAKTIKKEN MÅ VÆRE Å MØTE RAPPORTEN MED DEN STORE TAUSHET.»

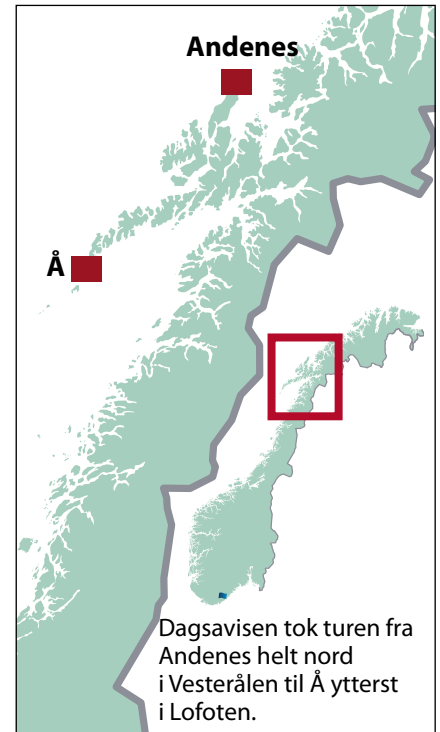
Svein Sundby, prosjektleder ved Havforskningsinstituttet

helårsfiske siden seien er den viktigste inntektskilden utenom skreifisket som foregår i vinterhalvåret.

– Det snakkes mye om oljeutslipp som mest sannsynlig ikke vil skje i stort omfang. Vi er opptatt av den kontinuerlige skytingen av seismikk som vil foregå under hele produksjonsperioden. Petropolitikerne snakker om god sameksistens i Nordsjøen og bruker det som argument for at vi snakker tøv. Men du hører aldri en fisker si det samme. Hvorfor slipper de unna med den løggen? Og det går ikke an å sammenligne Nordsjøen med dette området. I Nordsjøen foregår aktiviteten 100 til 200 kilometer fra land. Her er det snakk om 10 til 15 kilometer. Når det skytes seismikk her så merker ørreten i fjellvannene det. Så nært er det.

Larsen er også opptatt av å få fram hvor sårbare områder det er snakk om. Her kan han støtte seg på Havforskningsinstituttets rapport «Kunnskapsinnhenting for Barentshavet, Lofoten og Vesterålen», som nærmest ble forbigått i stillhet da den ble offentliggjort i mars.

Rapporten var bestilt av Fiskeridepartementet, som mottok den 28. februar i år.

Ministerens svar

Dagsavisen spurte fiskeriminister Lisbeth Berg-Hansen hvorfor hun gikk inn for konsekvensutredning rett før hun mottok rapporten fra Havforskningsinstituttet. – Vi er opptatt av at vi skal ha et best mulig kunnskapsgrunnlag om havene våre og for de beslutninger vi tar. Det er også grunnen til at jeg er for en konsekvensutredning. Arbeiderpartiets landsmøte gikk inn for en konsekvensutredning, i neste omgang må vi ta stilling til om vi ønsker å gå videre. Jeg har vært opptatt av å holde døren åpen for at det for Nordland også kan være muligheter her en ønsker å se på. Berg-Hansen opplever at det er delte meninger blant fiskerne om oljevirkosomhet. – Jeg vil uansett aldri være med på en åpning, hvis det på noen måte vil true sjømatnæringa. Ingen må være i tvil om at jeg snakker fiskernes sak i alle sammenhenger, også denne.

– Jeg hadde regnet med at det ville være mange som ikke likte konklusjonene våre, så jeg hadde forberedt mine kollegaer på at vi kom til å få så øra flagra. Nå er det gått tre måneder – fremdeles har jeg ikke hørt noe som helst av kritiske kommentarer. Taktikken må være å møte rapporten med den store taushet, sier Svein Sundby, prosjektleder for rapporten.

I rapporten går det fram at 70 prosent av fiskeressursene som fanges i Norskehavet og Barentshavet passerer Lofoten og Vesterålen som fiskeegg, larve og yngel. Små mengder olje kan ødelegge fisken i disse tidlige livsfasene.

– Vi slår fast at dette er det mest sårbare av de norske havområdene når det gjelder potensielle utslipp fra oljevirkosomhet. Det burde være det siste området man leter etter olje. Skal man bore her bør sannsynligheten for utslipp være praktisk talt nær null. Men etter «Deepwater Horizon»-ulykken i Mexico-golfen i 2011 er begrepet nullutslipp forsvunnet fra språkbruken.

Sundby og forskerne ved Havforskningsinstituttet er ikke bare bekymret for store utslipp, men også «de daglige drypp».

– Når det er lite olje igjen på feltene pumpes vann ned i reservoarene for å øke trykket slik at mer olje kan skvises ut. Da kommer olje og vann opp igjen. Dette fører til uønskede konsentrasjoner av fremmedstoffer i sjøen nær utslippet for produksjonsvannet. I tillegg har man forurensningen fra selve boringen.

Sundby forteller at det ble satt av ni millioner kroner til rapporten over revidert nasjonalbudsjett sommeren 2011. Kort tid etter gikk forskerne ved instituttet i gang med arbeidet. Det ble satt som krav at rapporten skulle ferdigstilles i første kvartal av 2013. Rapporten ble levert til Fiskeridepartementet én måned før tidsfristen.

– Tre uker før vi publiserte rapporten gikk Jens Stoltenberg inn for konsekvensutredning. Fiskeriministeren gikk ut og konkluderte med det samme. Den logiske slutningen må være at fiskeressursenes sårbarhet er irrelevant i den samlede samfunnsvurderingen. Da har de i så fall kastet ni millioner kroner ut av vinduet.

Etter runden med landsmøter har landets tre største partier, Ap, Frp og Høyre, gått inn for konsekvensutredning.

Aps nestleder Helga Pedersen begrunnet vedtaket med at det er behov for mer kunnskap. Samtidig uttalte hun til Dagsnytt 18 at det allerede er innhentet nok kunnskap til at det ikke er noen grunn til å behandle disse havområdene «vesentlig annerledes».

Yngve Larsen på Andøya mener politikere som snakker om behovet for mer kunnskap ikke har skjont hva en konsekvensutredning er.

– Du har to slags politikere. Det er de som venter på kunnskapen som kommer gjennom en konsekvensutredning og de som snakker om kunnskapen som konsekvensutredningen må ta utgangspunkt i. En konsekvensutredning gir ikke ny kunnskap. Men politikere orker ikke å sette seg inn i den kunnskapen som ligger ute. De vil heller vente på at Oljedepartementet skal lage en smørbrødsliste. Det er litt som å la en fireåring utrede om han fortjener julegaver fra nissen, sier Larsen.

Oljefeltene det er snakk om blir beskrevet som noen av de mest lovende på norsk sokkel. Larsen mener gevinsten er et «spøtt i havet».

– Mest sannsynlig finnes det verdier for rundt 600 milliarder kroner i disse områdene. Av disse verdiene har noen regnet ut at staten vil sitte igjen med 105 milliarder. Ingen snakker om at disse verdiene skal fordeles på 18 til 20 år. Det vil utgjøre fem til seks milliarder årlig. Det er mindre enn hva staten får inn i tobakksavgifter, sier Larsen.

Andøy kommune styres av høyremannen Jonni Solsvik. Ordføreren har hele tida vært klar på at han ønsker konsekvensutredning. Blant fiskerne på Andøya er han ingen populær mann.

– Jeg registrerer at noen tror at jeg bare vil kjøre på. Jeg kan ikke argumentere mot det. Hvis det skulle vise seg at olje- og gassvirkosomhet ikke lar seg forene med hensynet til fiskerinæringa, så må oljenæringa vike, sier Solsvik.

Han snakker om «arbeidsutvandringen» fra Nord-Norge, om behovet for kompetansesarbeidsplasser. Lokale ringvirkninger har vært et krav fra Solsvik og de andre ordførerne i Lofoten og Vesterålen. Samtidig mener Andøy-ordføreren at ringvirkninger må ses i et større perspektiv. »

For ja-siden er fraflytting et av hovedargumentene for å slippe til oljeselskapene i Lofoten og Vesterålen.

Sandro Della Mea driver Reine Adventure sammen med kona Marina. Her guider han en vennegjeng fra Oslo på kajakkur inn Reinefjorden.

En undersøkelse gjort av bransjeorganisasjonen Destination Lofoten viste at 92 prosent av næringen ønsker verdensarvstatus for Lofoten.

– Ringvirkninger av petroleumsvirksomheten ser vi hver eneste dag – i hver eneste avkrok i dette landet. Det langsiktige perspektivet bør også være en del av denne debatten.

Jeg forlater Andøya og kjører mot Sortland, handelshovedstaden i Vesterålen. På Sortland videregående skole har jeg avtalt å møte årets russepresident, den lokale AUF-lederen og Høyre-ordføreren. Under årets 1. mai-tog var det stor oppslutning bak parolen «For ei oljefri framtid i Lofoten, Vesterålen og Senja». Meningsmålinger gjort i år viser at det er flertall i Nordland mot boring. Det er flest motstandere blant den kvinnelige delen av befolkningen. Russepresident Sigrid Bergseng Lakså og leder for AUF i Sortland, Ida Lockert, har engasjert seg i saken.

– Norge har sagt at vi skal satse fornybart, da bør vi gjøre det. Fisk er en fornybar ressurs som kan vare i veldig mange år. Og dette er verdens beste fiskeområde. Oljen tar slutt. Det er ikke verdt å ta sjansen, sier Lakså, og legger til:

– Det er sagt at vi får mellom 400 og 1.100 nye arbeidsplasser med oljevirkosomhet. Det er fem ganger så mange arbeidsplasser i fiskeri- og turistnæringen. Vi bør utvikle det vi har. Lofoten og Vesterålen blir aldri et nytt Stavanger.

AUF-leder Lockert trekker også fram klimaargumentet.

– Olje- og gassutvinning fører til mer

CO₂-utslipp og økt global oppvarming. Derfor må vi satse fornybart. Vi i AUF skal kjempe til siste slutt for at det ikke blir åpning, sier Lockert.

Lakså sier det er uaktuelt å stemme på Arbeiderpartiet.

– De får aldri min stemme. Arbeiderpartiet stryker på alle punkter når det kommer til miljø.

Ordfører Grete Ellingsen (H) kommer og setter seg ned. Høyre er for konsekvensutredning. Leder Erna Solberg har uttalt: «Vårt klare utgangspunkt er at havområdene utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja skal konsekvensutredes med tanke på petroleumsvirksomhet. Dette er en viktig sak for oss». Ordfører Ellingsen synes det er vanskelig sak.

– For meg personlig er det mye som skal til for å overbevise meg om at det er et riktig å åpne disse områdene. Jeg trenger mer kunnskap før jeg kan ta endelig stilling.

– Selv når Havforskningsinstituttet sier at områdene ikke bør åpnes, så mener du altså det, spør Lakså.

– Ja, jeg mener at kunnskapen må samles og at ulike hensyn må veies opp mot hverandre, svarer Ellingsen.

Ellingsen mener folk i regionen har mange ubesvarte spørsmål og at mange derfor har behov for mer kunnskap. Det er også et inntrykk som forsterker seg på turen gjennom Vesterålen og Lofoten. Alle

årene med utsettelse og stadig nye forskningsrapporter har skapt forvirring. Ordføreren får kjørt seg i «oljedebatten» med skoleelevene som ikke er i tvil om fasiten. Ellingsen avslutter den lille debatten med å berømme deres engasjement.

– Jeg er stolt av at vi har aktive ungdommer i denne regionen. Vi bor så nær havet og lever av fisk hele gjengen, selv om vi ikke alltid skjønner det. For meg er det uproblematisk at vi er uenige. Det dere sier gjør inntrykk på meg.

Jeg kjører videre langs Hadsselfjorden, i retning Lofoten. På andre siden av sjøen ligger Trollfjorden. Her sto Trollfjordslaget i 1890. Kystfiskerne i sine nordlandsbåter gikk til aksjon mot væreierens dampbåter som forsøkte å stenge dem ute fra fisket. Sjøslaget engasjerte store deler av kystbefolkningen. Politikerne i Oslo gjorde endringer i lofotloven og gikk inn for å opprettholde fri tilgang for allmennheten og forbød bruk av not under lofotfisket. Allan Sande, professor ved Universitetet i Nordland, drar en historisk linje til dette slaget i boka «Slaget om Lofoten», som ble lansert sist uke. Sande beskriver dagens betente oljedebatt som et slag mellom oljeselskapene og fiskeriene. Helt siden 60-tallet har det vært en debatt om hvor grensene for oljevirkosomheten skal gå. Konfliktnivået har økt fordi oljefeltene har kommet stadig nærmere land. Da

Hydro startet leteboring utenfor Lofoten i 2001, ble det så mye bråk at Stoltenberg grep inn og stoppet boringen.

– Slaget om Lofoten og Vesterålen handler om hvem som skal ha førsterett på de kystnære havområdene i framtida. Skal vi bli enda mer avhengige av olje eller skal vi satse på fornybare næringer? Skal vi ta klimaproblemet på alvor eller ikke?

Sande jobbet flere år i oljeindustrien før han ble akademiker på heltid. Rogalendingen mener at fiskerne, som har drevet fangst i dette området i mer enn 1.000 år, bør ha førsterett. I boka bruker han mye plass på å beskrive det skjeve maktforholdet som har oppstått mellom fiskeriene og oljeindustrien.

– Oljeselskapene har alle de store samfunnsaktørene og de store departementene med seg. LO, NHO og de største partiene går alle inn for olje. Statoil alene har flere tusen medarbeidere som jobber med lobby og planlegging på heltid. Fiskerne har ikke en gang fiskeriministeren med seg. De blir derfor ikke hørt i beslutningsprosessene.

Det er ikke første gang at politikerne har ønsket å konsekvensutrede havområdene utenfor Lofoten og Vesterålen. Sande var selv med på å utrede dette området på begynnelsen av 90-tallet. Forskerne fant ut at et oljeutslipp kunne drepe en hel årsklasse av torsk og sild. I 1994 vedtok Stortinget å lukke området.

– På grunn av havstrømmene vil et

regionens reiselivsbedrifter er mot oljeboring. Undersøkelsen viste også at reiselivs-

oljeutslipp rett utenfor Lofoten og Vesterålen føre til at oljen blir transportert inn og ut av fjordene. Store kystområder kommer til å bli tilgriset.

Sande bruker ulykken i Mexicogolfen som eksempel for å vise hvor dyrt et oljeutslipp i kystnære områder kan bli for oljeselskapene.

– Totalomkostningene for BP nærmer seg 400 milliarder kroner. Det er like mye som aksjeverdien til Statoil. BP er nå på konkursens rand.

Så langt har 13 selskaper kjøpt pakkene med data fra seismikkskytingen utenfor Lofoten og Vesterålen. Hvis feltene blir åpnet, er det sannsynlig at flere selskaper går sammen.

– Hele oljevirkksomheten handler om å spre risiko. Alle felt eies i dag av flere selskaper. Lokalsamfunnene ved kysten sitter igjen med risikoen, sier Sande og legger til:

– Det er viktig å huske at åpning av nye felter vil innebære aktivitet i 30 til 50 år. Leteboring og seismikkskyting skjer under hele produksjonsperioden. Så har du gass- og oljetransporten – med oljevirkksomhet får man 50 år med økt risiko for ulykker.

Ved stortingsvalget i 2009 gjorde partiene som gikk inn for konsekvensutredning det best. En ny undersøkelse viser at miljøengasjementet blant velgerne er enda mindre i dag enn for fire

år siden. Sande forklarer den labre interessen for vern og miljøspørsmål med at industrilinja til Ap og Høyre fremdeles står sterkt og at det alltid har vært liten oppslutning for miljøpartier i Norge. Han drar en sammenligning med USA, som mange ser på som en miljøverstering.

– I USA er det totalforbud mot oljeboring på vestkysten, østkysten og nordkysten. Hvis du vil ha politisk valg i USA, er det bare å gå inn for oljeboring utenfor California eller Boston. Det er fullt mulig å bore der også. Men politisk er det umulig.

I Norge har den politiske uenigheten ført til utsettelse og et hav av forskningsrapporter.

– Man har forsøkt å løse de politiske uenighetene med å bestille enda flere forskningsrapporter. Men forskningsvirkksomheten har ikke løst konflikten. Ja- og nei-siden har bestilt rapporter som er blitt oppfattet som partsinnlegg. Folk har mistet tilliten til forskningen fordi den er blitt politisert. Denne saken må løses politisk. Det er partisammensetningen etter høstens valg som blir avgjørende, sier Sande.

Professoren har liten tro på at de lokale ringvirkningene i Lofoten og Vesterålen vil bli store med oljevirkksomhet.

– Denne regionen har ikke ressurser til å utnytte de mulighetene som måtte komme. Det vil gå som i Sogn og Fjordane. Til tross for at alle de store oljefeltene ligger utenfor kysten i dette fylket,

I flere hundre år var tørrfisk Norges viktigste eksportartikkel. I år ble torskervoten satt til rekordhøye 800 millioner kilo, som tilsvarer 2,5 milliarder måltider.

Tomas Morales, Marina Della Mea og Camilla Wejdemar har alle bosatt seg på det gamle fiskeværret Reine. De synes det er rystende at oljevirkksomhet i Lofoten i det hele tatt er et tema.

«HELE LOFOTEN ER TUFTET PÅ SKREI OG DET MARINE ØKO-SYSTEMET. SKAL VI TUKLE MED DET?»

er det nesten ingen sysselsatte lokalt. Olje er en regional næring i Stavanger.

I boka skriver han også mye om kampen for å få Lofoten inn på UNESCOs verdensarvliste. Ideen ble lansert i 1996. I 2011 ba Lofotrådet regjeringen gå videre med søknadsprosessen. Daværende miljøvernminister Erik Solheim frontet saken, men fikk nei. Sande mener verdensarvstatus ville gitt turistnæringen i denne regionen et realløft. Hvis Lofoten får verdensarvstatus er nasjonale myndigheter forpliktet til å opprette en rekke stillinger til forvaltning, tilrettelegging, forskning og besøkshåndtering.

– Åpningen av Skarv-feltet, som kostet 35 milliarder å åpne, ga 350 arbeidsplasser. Verdensarvstatus kan gi Lofoten 500 nye arbeidsplasser.

Før jeg forlater Vesterålen, stopper jeg på Melbu. Der bor Ørjan Robertsen, Ap-mann og tidligere ordfører i Hadsel. I dag er han direktør i LoVe Petro som jobber for å åpne Lofoten og Vesterålen for petroleumsindustri så snart som mulig. De siste årene har han holdt utallige foredrag om behovet for ny industri i denne regionen. For Robertsen handler oljekampen først og fremst om å skape flere arbeidsplasser.

– Det er nesten krise i fiskerinæringen. De har aldri fått så lite betalt for fisken i markedet som i år. Utviklingen går i den retningen at det ikke blir flere arbeids-

Stein (7) og Ella (8) Eriksen bor på Å, i det siste huset før havet. De «elsker» tørrfisk og vil ikke at oljeselskapene skal bore i havet der torsken vokser opp.

plasser i den næringen. I aldersgruppen 20–40 år har 22 prosent av ungdommen forlatt landsdelen de siste 20 årene. Får vi 1.000 nye arbeidsplasser så jubler vi.

Robertsen mener arealkonflikten med fiskeriene er løsbart.

– Den kan begrenses til et minimum. Man kan gå skrittvis fram, ta én blokk av gangen. Per i dag er det ikke bevist at seismikk har negative langtidseffekter på fisken. Oljeselskapene har også garantert tre til fem års intervaller mellom hver seismikkinnsamling.

Selv om både Norges Kystfiskerlag og Nordland fylkesfiskerlag har gått imot konsekvensutredning har ikke Robertsen inntrykk av at flertallet av fiskerne i Lofoten og Vesterålen er imot oljevirk-somhet.

– Nei, jeg har ikke noe belegg for å si det. Skal jeg basere meg på det jeg har lest i media, så er det stort sett tre fiskere som har uttalt seg.

Robertsen understreker at han ikke vil ha olje for enhver pris.

– Hvis konsekvensutredningen viser at oljevirk-somhet går på bekostning av fiskeriene så sier også vi nei til åpning.

Jeg tar ferja fra Melbu over Hadsel-fjorden til Fiskebøl. Etter en snau times kjøring kommer jeg fram til Svolvær, turisthovedstaden i Lofoten. Restaurantene og hotellene ligger tett langs brygga og gir inntrykk av at byen befolker langt flere enn de litt over 4.000 menneskene som bor der. Turisttilstrømningen har økt voldsomt det siste tiåret.

– Jeg har aldri vært på et sted hvor folk har mer tro på framtida enn her i Lofoten. Jeg blir grenseløst provosert av LoVe Petro som gir et inntrykk av at regi-

onen ikke vil overleve uten oljevirk-somhet. Potensialet for reiseliv er enormt. Pilene peker rett til himmels.

Geir Martin er operativ leder i XXLo-foten. Han var med å starte reiselivsbe-driften for seks år siden. Martin er søring, men har bodd i Lofoten de siste 30 årene.

– Hele Lofoten er tuftet på skrei og det marine økosystemet. Vi lærte jo at fisken fødes i Henningsvær. Skal vi tukle med det?

Den store skrekken for Geir Martin er å få et ilandføringsanlegg på yttersida av Lofoten.

– Jeg er bekymret for omdømmet hvis det blir oljevirk-somhet. Ute i verden blir Norge allerede sett på som en miljø-versting. Vi kommuniserer med to tunger. Hvis man hadde turt å si nei, ville Lofoten blitt et fluepapir på morgendagens teknologibedrifter. Det er på tide at vi spør oss selv hva fornybar natur er verdt.

Geir Martin understreker at han ikke har svarene. Men han fortsetter å stille spørsmål:

– Hvorfor vil turistene hit? Hvorfor kommer det stadig flere? Hva er det de er ute etter?

Turen gjennom Lofoten går langs kritthvite strender i et klippelandskap. Om sommeren står bobilene og turist-bussene nærmest i kø på denne veien. På ettermiddagen svinger jeg innom Reine. Det gamle fiskeværet med sine mange rorbuer ble en gang kåret til Norges vakreste tettsted. Utenfor Reine Adventure sitter Lilian Dijkema, Marina Della-Mea, Camilla Wejdemar og Tomas Morales og nyter ettermiddagssola. De har alle flyttet til Norge for å komme tettere på naturen. For dem er Reine selv-este paradiset på jord.

Å ligger ved veis ende i Lofoten. De siste årene har det vært stor økning i turisttil-strømningen til det gamle fiskeværet.

– Jeg har bodd mange steder rundt om i verden. Ingen steder slår denne plassen. Det er sjokkerende at de i det hele tatt vurderer å bore her. Jeg blir dårlig av å tenke på det, sier Della Mea. Hun kommer fra Australia og driver Reine Adventure sammen med mannen Sandro.

Ved siden av Reine Adventure ligger en blomsterbutikk og kaffebar som drives av Inger Lise Olsen Møller og døtrene Synøve og Anette. De forteller hvor pinlig de syntes det var da ordførerne fra Lofoten og Vesterålen dro i samlet flokk til Oslo og krevde konsekvensutredning på vegne av befolkningen i regionen.

– Det er en skandale hvis oljeindus-trien kommer hit. Vi som bor her føler oss overkjørt.

E10 som går gjennom Lofoten ender

på en gedigen parkeringsplass. I sommer kommer plassen til å fylles opp av bobiler og turistbussar. Her, ved veis ende, ligger Norsk Fiskeværmuseum og Lofoten tørr-fiskmuseum. I det siste huset før havet bor Lars Eriksen og familien. Eriksen og barna Ella (8) og Stein (7) er ute i finværet. Jeg forteller om turen og spør dem om de vil ha olje.

– Jeg tror ikke det er så dumt. Det bør skje noe. I Nordsjøen har man både olje og fisk. Jeg synes ikke det er rett å si nei til alt her. Og jeg irriterer meg over at det er en enten-eller-debatt. Jeg tror begge næringene kan fungere sammen, sier Eriksen.

Ella og Stein løper ut mot havet. Jeg spør dem om de også er positive til olje.

– Absolutt ikke! Olje ødelegger fisken, svarer Ella bestemt.

jens.marius.saether@dagsavisen.no